

III kvartalis SKP vähenemine aeglustus

Täpsustatud andmetel vähenes sisemajanduse koguprodukt (SKP) 2009. aasta III kvartalis eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes 15,6%, teatab Statistikaamet. SKP vähenes seitsmendat kvartalit järjest, ent III kvartalis vähenemine aeglustus.

Tänavu I kvartalis vähenes SKP 15,0% ning II kvartalis 16,1%.

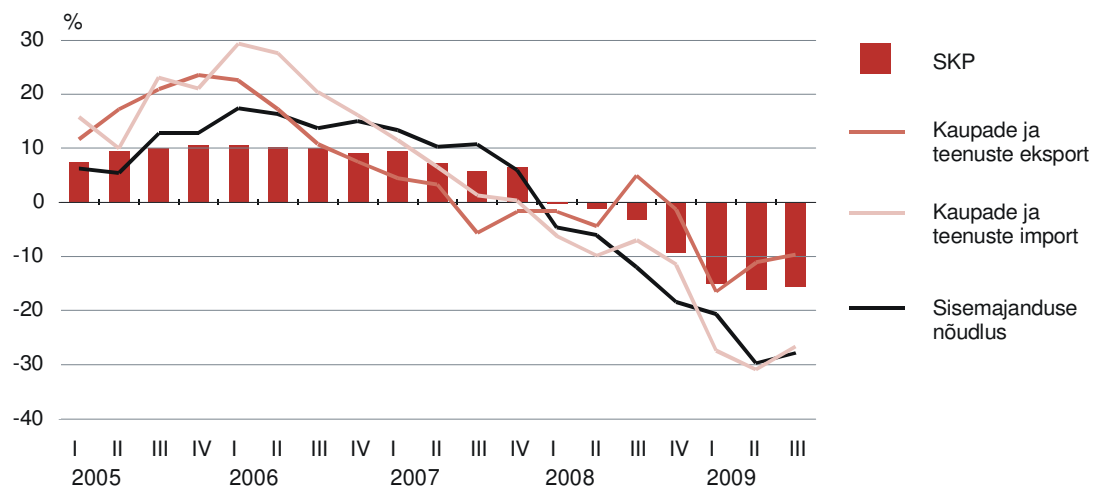
Võrreldes II kvartaliga vähenes sesoonselt ja tööpäevade arvuga korrigeeritud SKP III kvartalis 3,0%. SKP vähenemine võrreldes eelmise kvartaliga aeglustus. Tänavu I kvartalis vähenes SKP 6% ja II kvartalis 3,4%.

SKP jooksevhindades oli III kvartalis 53,22 miljardit krooni.

SKP vähenemist võrreldes eelmise aasta III kvartaliga mõjutas jätkuvalt nõrk sise- ja välisnõudlus. Sisemajanduse nõudlus vähenes 28%, kuid vähenemine pidurdus (II kvartalis langes sisemajanduse nõudlus 30%). Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused vähenesid viiendiku. Vähenemine toimus kõikides kulutuste alamjagudes, kuid enim avaldas mõju kulutuste vähenemine transpordile, mis moodustas rohkem kui veerandi kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutuste vähenemise kogusummast.

Kapitali kogumahutus põhivarasse (investeeringud miinus müük) vähenes 37% (II kvartalis 39%), mõjutatuna kõige enam ettevõtete ja valitsemissektori investeeringute vähenemisest. Enim vähenesid investeeringud transpordivahenditesse ning muudesse masinatesse ja seadmetesse. Ettevõtete varud vähenesid III kvartalis jätkuvalt kiiresti.

SKP ja selle komponentide reaalkasv, I kvartal 2005 – III kvartal 2009

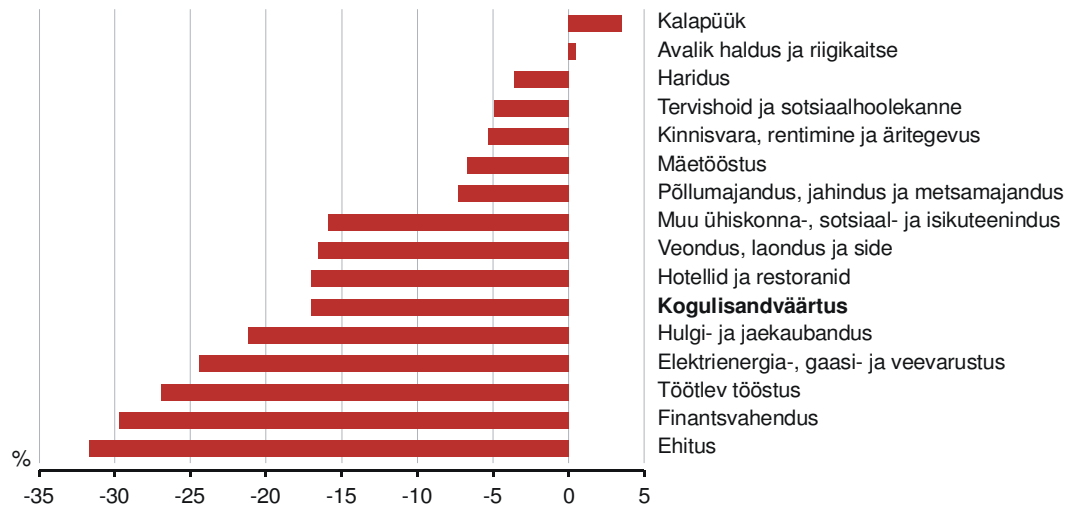
III kvartalis püsis välisnõudlus Eesti kaupade ja teenuste järele nõrk. Kaupade ja teenuste eksport vähenes hinnamõjusid arvestades kümnendiku. Kaupade ekspordi vähenemine aeglustus (III kvartalis -10%, II kvartalis -13%). Enim mõjutas kaupade ekspordi metallitoodangu, elektrimasinate ja aparaatide, raadio, TV- ja sideseadmete ning mootorsõidukite väljaveo vähenemine. Kaupade ekspordi aeglustumisele aitas olulisel määral kaasa puhastatud nafta- ja põlevkivitoodete (peamiselt ümbertöödeldud kütused) väljaveo kiire kasv. Kaupade ja teenuste impordi vähenemine aeglustus (III kvartalis -27%, II kvartalis -31%). Kaupade import vähenes 26%, kusjuures suurim mõju oli mootorsõidukite, metallitoodangu, elektrimasinate ja aparaatide, raadio, TV- ja sideseadmete ning masinate ja mehhaaniliste seadmete impordi vähenemisel. Puhastatud nafta- ja põlevkivitoodete import suurenes. Teenuste ekspordi ja impordi vähenemine III kvartalis kiirenes. Netoekspordi suhe SKP-sse oli 6,7% ning see on püsinud positiivne alates tänavu I kvartalist.

Lisandväärtus kasvas vaid kahel tegevusalal: avalik haldus ja riigikaitse ning kalapüük. Lisandväärtuse vähenemine aeglustus põllumajanduse ja metsamajanduse, mäetööstuse, töötleva tööstuse, hotellide ja restoranide, veonduse ja side, kinnisvara ja äritegevuse ning muu teeninduse tegevusalal. Tegevusalade osatähtsus, kus lisandväärtus kasvas või selle vähenemine aeglustus, oli III kvartalis 64%.

Vaatamata sellele, et lisandväärtuse vähenemine töötlevas tööstuses aeglustus, oli selle langus siiski kiire. Sellest kiiremini langes veel ehituses ja finantsvahenduses loodud lisandväärtus.

Töötleva tööstuse lisandväärtus vähenes III kvartalis eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes 27% (II kvartalis vastavalt 31%). Lisandväärtuse vähenemine aeglustus enamikus töötleva tööstuse tegevusalades, samas kiirenes transpordivahendite, masinate ja seadmete ning puhastatud naftatoodete tootmises. Töötlevas tööstuses vähenes lisandväärtus seoses jätkuvalt väikese sisemajanduse nõudluse ja sellest tuleneva kodumaiste tellimuste vähenemisega. Samas paranes mõnevõrra töötleva tööstuse kaupade väljavedu. Finantsvahenduses loodud lisandväärtus vähenes selle tegevusala ettevõtete finants- ja intressitulude ning teenustasutulude vähenemise tõttu. Ehituses loodud lisandväärtuse vähenemine oli tingitud eelkõige elamuehitusmahtude vähenemisest kohalikul turul. Senisest rohkem vähenes ka rajatiste ehitamine.

Tegevusalade lisandväärtuse reaalkasv, III kvartal 2009

Täpsem teave:

Tõnu Mertsina
Talitusejuhataja
Rahvamajanduse arvepidamise talitus
Statistikaamet
Tel 625 9353

Detailsemad andmed on avaldatud statistika andmebaasis (<http://www.stat.ee/andmebaas>).